

**BUDAPEST FŐVÁROS XI. KERÜLET
ÚJBUDA ÖNKORMÁNYZATA**

ÚJBUDA

**SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉSI
KONCEPCIÓ 2019.**

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés	4
2. Demográfiai mutatók	9
2.1. Néesség	9
2.2. A népesség nemek és korcsoportok szerinti megoszlása	10
2.3. Fogyatékossággal élő és tartósan egészségkárosodott emberek	10
2.4. Idősek	10
2.5. Foglalkoztatottság	11
2.6. Regisztrált álláskereső	11
2.7. A lakosság egészségi állapota	12
3. Az Önkormányzat ellátási kötelezettsége teljesítésének bemutatása	13
3.1. Szociális alapszolgáltatások	13
3.2. Szakosított ellátások	13
3.3. Speciális ellátási formák	13
3.4. Az Önkormányzat intézményei	14
3.5. Ellátási szerződések	14
4. A szolgáltatások feladatai, az együttműködés keretei	15
4.1. Étkeztetés	15
4.2. Házi segítségnyújtás	15
4.3. Család- és gyermekjóléti szolgálat	16
4.4. Időskorúak nappali ellátása	17
4.5. Utcai szociális munka	18
4.6. Támogató szolgáltatás	18
4.7. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	19
4.8. Időskorúak gondozóháza	20
4.9. Idősek otthona	21
4.10. Fogyatékos személyek átmeneti otthona	22
4.11. Hajléktalanok átmeneti szállása	22
5. Speciális ellátási formák	23
5.1. Demens személyek nappali ellátása	23
5.2. Fogyatékos személyek nappali ellátása	24
5.3. Hajléktalanok nappali ellátása	25

5.4. Szenvedélybetegek nappali ellátása	26
5.5. Pszichiátriai betegek nappali ellátása	27
5.6. Közösségi ellátás, alacsonyküszöbű ellátás szenvedélybetegek részére	28
6. Egészséges és aktív időskor	28
7. A kitűzött feladatok áttekintése	30
8. Összefoglalás, célkitűzések, feladatok, a fejlesztés irányai, ütemezés	34
8.1. Kerületi szintű általános feladatok	34
8.2. Az intézményrendszer elemeihez köthető feladatok	35

1. Bevezetés

Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzatának (a továbbiakban: Önkormányzat) első szolgáltatástervezési koncepciója a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 92. § (3) bekezdése alapján 2004-ben készült. A koncepciót a Képviselő-testület az **500/2004./XI.ÖK/XII.15./** határozatával fogadta el, az eltelt időszakban pedig kétévente, eddig hat alkalommal, legutóbb a **205/2017. (XI. 23.) XI. ÖK** számú határozatával vizsgálta felül. A jelenlegi felülvizsgálat során a korábbi koncepciókban szereplő még aktuális feladatok és a legutóbbi időszak változásainak megfelelő új célkitűzések egységes szerkezetben jelennek meg.

A szolgáltatástervezési koncepció tartalmi kereteire vonatkozó rendelkezéseket a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet (a továbbiakban: 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet) írja elő. Ennek megfelelően a koncepció tartalmazza

- a) a lakosságszám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket,
- b) az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,
- c) a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit,
- d) az egyes ellátotti csoportok, így az idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.

Véleményezési lehetőséget kaptak a szociális feladatot ellátó, az Önkormányzat által fenntartott intézmények, illetve az Önkormányzattal ellátási szerződéses jogviszonyban álló intézményfenntartók, a kerületi nemzetiségi önkormányzatok, továbbá az Újbudai Szociálpolitikai Kerekasztal. A vélemények beépítésére az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 111/A. §-ában foglaltaknak megfelelően került sor. A koncepció készítése során megtörtént a kerületi szociális ellátórendszer működésének elemzése, az igénylőkhöz és igénybe vevőkhöz, az intézmények működéséhez kapcsolódó, szolgáltatásfejlesztést érintő kérdések átgondolása.

A felülvizsgálat célja az Újbudán élő, rászoruló személyek részére biztosítandó szociális szolgáltatások feladatainak áttekintése, a biztosított ellátási formák megszervezésével, valamint fejlesztésével kapcsolatos önkormányzati feladatok meghatározása.

A helyi szociálpolitika kiemelt célcsoportjai: az időskorúak, az aktív korú nem foglalkoztatottak, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a

fogyatékkal élők, a krónikus betegek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek, a kábítószerproblémával küzdők és családtagjaik valamint a hajléktalan személyek. Újbuda Önkormányzata – mint fenntartó – szigorú szabályozás és szakmai programok alapján biztosítja a kötelező és az önként vállalt szociális szolgáltatásait. A koncepció kétévenkénti felülvizsgálata garancia arra, hogy az intézményrendszer szükségletekre reagáló, a változó igények szerinti rugalmasan működő elemekből álljon.

Az 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet 111/B. § (2) bekezdése értelmében az Újbudai Szociálpolitikai Kerekasztal évente legalább egy alkalommal ülést tart. Feladata különösen a szolgáltatástervezési koncepcióban meghatározott feladatok megvalósulásának, végrehajtásának folyamatos figyelemmel kísérése.

A jogszabályi környezet változásai

A szociális szolgáltatásokra vonatkozó alapvető rendelkezéseket tartalmazó Szt. 2017-től összesen hét alkalommal, az ahhoz kapcsolódó végrehajtási rendelet, az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet, összesen hat alkalommal, Újbuda Önkormányzatának a szolgáltatásokhoz kapcsolódó, a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 16/2014. (V. 28.) XI. ÖK rendelete hét alkalommal módosult, mely rendelet 2017. december 31. napjáig volt hatályos. A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 52/2017. (XII.21.) XI.ÖK rendelet (a továbbiakban: önkormányzati rendelet) 2018. január 1. napjától lépett hatályba, mely rendelet két alkalommal került módosításra.

Az Szt. módosult rendelkezései

A 2018. január 1. napjától hatályba lépett módosítások következtében a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) szerinti család- és gyermekvédelmi központ a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján elkészíti az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat meghatározó szociális diagnózist.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző, vezetői megbízással rendelkező személyek képzésének rendszere átalakításra került 2018. január 1-jével. Az átalakítás eredményeképpen a vezetők folyamatos szakmai megújulását segítő képzés került kialakításra. Az új képzési rendszerben a vezetői megbízás feltétele az alap vezetőképzésen vagy mester vezetőképzésen, majd meghatározott időközönként megújító képzésen való részvétel.

Az új rendszer kialakításával egyidejűleg a szociális alap- és szakvizsga rendszer megszüntetésre került.

Az Szt. 2018. szeptember 1-jei hatálybalépéssel határozta meg a köznevelési intézményekben folyó szociális munka célját és feladatait az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység elindításával. Az óvodai és iskolai szociális segítő kötelező jelleggel, új elemként jelenik meg a család- és gyermekjóléti központok szolgáltatási körében. Az óvodai és iskolai szociális segítő feladata segíteni a gyermek beilleszkedését, tanulmányi kötelezettségei teljesítését, az azt akadályozó tényezők feltárását, a konfliktusok feloldását, a gyermek veszélyeztetettségének kiszűrését. Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás ellátása a köznevelési intézmény, valamint a család- és gyermekjóléti központ közötti együttműködési megállapodás alapján történik. Ezer fő, köznevelési intézménybe járó gyermekre vetítve 1 fő óvodai és iskolai szociális segítő alkalmazása szükséges a család- és gyermekjóléti központokban.

A törvényi változás következtében továbbá a házi segítségnyújtás mellett az étkeztetésnél is szabályozásra került, hogy az ellátottak éves átlaga nem haladhatja meg a szolgáltatói nyilvántartásba véglegessé vált döntéssel bejegyzett ellátotti létszám 100%-át.

Az 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet változásai

Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelettel megállapított új munkakörökbe történő besorolást 2017. december 31-ig kellett előkészítenie az intézményeknek. A vonatkozó szabályozást a módosítás bővítette: beemelésre került a vezető gondozó és a nappali ellátást vezető az intézményvezető, az ápoló, gondozó és a terápiás munkatárs munkakörökbe. Egy új rendelkezés lehetőséget biztosít az alapszolgáltatások szakmai egység vezetőinek, hogy terápiás munkatárs munkakörbe sorolódjanak be.

Házi segítségnyújtás esetében hatályon kívül helyezésre került az a rendelkezés, amely előírta, hogy a kizárólag szociális segítségben részesülő ellátottak száma nem haladhatja meg az adott intézménynél házi segítségnyújtásban részesülő összes ellátott 50%-át.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 2018. január 1-jei hatálybalépésével összefüggésben a korábban a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendeletben szereplő, a szakkérdések

vizsgálatát felölelő szabályok változatlan tartalommal áthelyezésre kerültek a rendelet új 15. §-ába.

Megváltoztak az intézményi szakmai program kötelező tartalmi elemei, melynek következtében az intézményeknek új szakmai programot kellett készíteni.

Étkeztetés esetében a háziorvosi igazolás helyett szakorvosi javaslat megléte lett szükséges a diétás étkeztetés igénybevételéhez.

A jogszabály-módosítás eredményeképpen módosultak egyes kötelezően vezetendő nyomtatványok. A módosítás érinti a család- és gyermekjóléti szolgáltatás nyújtásakor vezetendő esetenaplót, a szociális étkeztetés igénybevételi naplóját, valamint a szociális diagnózis felvételére szolgáló adatlapot.

Étkeztetés esetén a kötelezően vezetendő nyilvántartásban változtatás került bevezetésre, mely szerint az igénybevételt a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter által meghatározott, a Szociális Ágazati Portálon közzétett formában kell vezetni az igénybevételi naplóban.

2019. február 28-i hatályba lépéstől a rendelet a 30. §-sal és a következő alcímmel egészült ki: „Szociális diagnózis.” A szociális diagnózis elvégzésének szakmai szabályai kerültek ezzel rögzítésre.

Az intézményvezető, a terápiás munkatárs és a szociális munkatárs munkakörökhöz kapcsolódó képesítési előírások (1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet 3. melléklet) változtak a rendeletmódosítás következtében.

A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet változásai

Strukturális és tartalmi módosításokat hajtottak végre a rendelet módosításakor, melynek következtében mind az egyéni (munkavállalói), mind a szolgáltatói (munkaadói) oldalról átlátható rendszer jött létre.

Megszüntetésre került a szociális alap-, és szakvizsga, helyette folyamatos szakmai továbbképzési kötelezettség került előírásra, valamint a továbbképzési időszak számításában is változtatások történtek.

A továbbképzési kötelezettség fogalmának bevezetésével a szakmai tanfolyam, illetve a szakmai személyiségfejlesztő foglalkozás bővült a szakmai e-learning, szakmai blended-learning, illetve szakmai terepgyakorlati továbbképzéssel, melyekkel a szakmai minősítő programok teljesíthetőek. Az új továbbképzési rendszer kialakítása során a szakmai ismeretek bővítését, a szakmai személyiségfejlődést helyezték előtérbe. A rendszer módosítása következtében az ellátotti csoportok és a szakterületek közötti továbbképzési kötelezettség szempontjából való átjárhatóság biztosítottá vált.

Az új továbbképzési rendszer a szakmai ismeretek bővítését, a szakmai személyiségfejlődést és a megújulást előtérbe helyező továbbképzési struktúra, amely négy éves továbbképzési periódusból és három rendszertani elemből áll. A rendelet módosítása következtében a személyes gondoskodást nyújtó intézmény vezetője (munkáltató) éves továbbképzési tervet köteles készíteni.

Az önkormányzati rendelet módosult rendelkezései

Újbuda Önkormányzatának a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 16/2014. (V.28.) XI.ÖK rendelete 2017. évben három alkalommal módosult. Az önkormányzati feladatellátás változásaira is tekintettel indokoltá vált a rendelet egységes szerkezetben történő újraalkotása. A jogszabályi változásokra tekintettel Újbuda Önkormányzata megalkotta a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 52/2017. (XII.21.) XI.ÖK rendeletét, mely rendelet 2018. január 1. napjától lépett hatályba, és azóta két alkalommal került sor módosítására. A rendeletben megjelent új elemek a következők:

- A fizetendő térítési díjak összegei a rendelet mellékletében, egy helyre kerültek megjelenítésre.
- Az Önkormányzat által biztosított szociális szolgáltatások köre bővült a pszichiátriai betegek nappali ellátásával.
- A házi segítségnyújtás tekintetében a személyi gondozás és a szociális segítség fizetendő térítési díja megegyező összegű lett.
- Az idősotthoni ellátás vonatkozásában a belépési hozzájárulás összegének csökkentése vagy elengedése tekintetében új szempont az állami és/vagy újbudai kitüntetésben történő részesülés.
- Az Újbudai Szociális Kerekasztal új elnevezést kapott (Újbudai Szociálpolitikai Kerekasztal), a működésével összefüggő eljárásrend egyszerűsödött, valamint pontosítás történt egyes eljárási szabályok körében (szavazati jog, meghívottak).

A 2018-ban történt módosítást az Szt. által előírt kötelezettség, valamint az Szt. ágazati jogszabályának módosítása tette szükségessé. Az Szt. rendelkezése szerint az intézményi térítési díjat a fenntartó tárgyév április 1-jéig állapítja meg. Az Szt. ágazati jogszabályának módosítása szerint a bentlakásos intézményben az intézményi étkezést igénybe nem vevő ellátott esetén, az intézményi térítési díjat az élelmezésre fordított költségekkel csökkentve kell megállapítani.

A 2019-es módosítást az intézményi térítési díjak felülvizsgálata tette szükségessé.

2. Demográfiai mutatók

A demográfiai mutatók a lakónépesség száma és korszerinti összetétele továbbá a közszolgáltatások szervezése szempontjából meghatározó adat.

2.1. Népeség

Újbuda Magyarország ötödik legnépesebb városa. Népsűrűsége 4 274,9 fő/km² ami jóval magasabb a budai kerületek átlagánál (1 568,0 - 3 185,89 fő/km²), de Budapest átlagánál is (3 292,6 fő/km²) elsősorban a belbudai (Lágymányos, Kelenföld) sűrűbb beépítésnek és a lakótelepeknek köszönhető. Városias népsűrűség Lágymányoson tapasztalható, Kelenföld területén sok a nem lakás célú – lakónépesség nélküli, gazdasági – beépítés, s ez csökkenti a népsűrűség átlagát. Beépítetlennek tekinthető városrészek: Örsöd, Dobogó és Kőérberék. A Rupp-hegy és a Madárhegy beépítése megkezdődött, de még itt is jelentős beépítetlen területek találhatóak. A népesség a gazdagréti lakótelepen a leginkább koncentrált.

A kerület lakosság száma 2019. január 1. napján 132 825 fő volt, ami az elmúlt évekhez képest növekedést mutat. Az össz-lakosság szám kis mértékben csökkent, a 0-18 éves korosztály lélekszáma az elmúlt évekhez hasonlóan kis mértékben emelkedett. Kiemelt figyelmet érdemel a hatvan éven felüli korcsoport létszámának magas aránya, és folyamatos növekedése.

1. táblázat - Lakosság szám január 1-jén			
Korosztály	2016	2017	2018
0-3	5 845	5 707	5 550
4-14	13 284	13 468	13 585
15-18	3 508	3 638	3 704
19-20	1 834	1 801	1 731
21-25	5 775	5 515	5 315
26-35	19 305	18 456	17 900
36-50	31 419	31 945	32 376
51-62	18 068	16 883	15 907
63-80	27 124	27 616	28 130
81-	8 448	8 379	8 345
Összesen	134 610	133 408	132 543

2.2. A népesség nemek és korcsoportok szerinti megoszlása

Újbuda lakosainak nemét tekintve a nők száma – Magyarország népesség-összetételére jellemzően – magasabb a férfiak számához képest. Az állandó népesség körében a férfiak aránya 45,7% és a nők aránya 54,3%. A KSH adatai alapján az összlakosságon belül a nemek aránya némileg eltér. A férfiak aránya 40%, a nőké 60%. A kor előrehaladtával a nők aránya fokozatosan növekszik a korcsoportokon belül. Különösen eltérő a nemek aránya az idősebb korosztályokban: a kerületi nők egyharmada, a férfiak 24%-a 60 éven felüli, ebből következően a 60 éven felüli népesség közel 63%-a nő.

Amennyiben Újbuda állandó népességének korcsoportok szerinti megoszlását tekintjük a KSH adatai alapján, azt látjuk, hogy a 18 év alattiak aránya 13%, a 18-59 év közöttiek aránya 59%, míg a 60 éve feletti aránya 28%.

2.3. Fogyatékosággal élő és tartósan egészségkárosodott emberek

A 2011. évi népszámlálás szerint Újbudán a fogyatékos vagy egészségkárosodott aktív korú fővárosi népesség közelítőleg 5%-a él, számuk meghaladja a 6 000 főt, akiknek mindössze 14%-a foglalkoztatott.

Az újbudai fogyatékos népesség közel 38%-a mozgássérült, végtaghiányos illetve testi fogyatékos. A statisztikák szerint a fogyatékosággal élők 19%-a vak, illetve látássérült, 13%-a siket, illetve hallássérült, 6%-a értelmi fogyatékos. Emellett 23%-os arányban vannak jelen a fenti kategóriákba be nem sorolható, azaz egyéb fogyatékosággal élő vagy egészségkárosodott emberek. A munkaképes korú egészségkárosodott népesség iskolázottsága lényegesen alacsonyabb, mint az azonos korú többségé. Újbudán a tartósan egészségkárosodott vagy fogyatékos embereknek mindössze 14%-a dolgozik, a fennmaradó részük szinte kizárólagosan inaktív, rokkantnyugdíjas, illetve eltartott családtag. Az ő elsődleges jövedelmi forrásuk a rokkantsági nyugdíj (68%) vagy a rokkantsági járadék (14%).

2.4. Idősek

A 2001-es népszámlálás adatai alapján a lakóképességen belüli 60 évesnél idősebb lakosok aránya Újbudán 26,6% volt. A 2011-es népszámlálás adatai szerint ezek az arányok Újbudán 28%-ra nőttek. A népesség korstruktúrája a 2001-es és a 2011-es népszámlálás között tovább romlott a kerületben. Bár az emelkedő születésszám következtében 2011-re valamelyest nőtt a 0-20 éves korosztály aránya, ennél sokkal nagyobb mértékben emelkedett a 60 éven felüliek száma és aránya (28%-ra). A kerületben a száz aktív korúra jutó időskorúak száma 2011-ben 46 fő volt.

2009 nyarán a TÁRKI Zrt. és a BME Szociológiai és Kommunikációs tanszéke átfogó, reprezentatív kutatást végzett „Minőségi idősor városi környezetben/Újbuda 60+” címmel. A kutatás megállapította, hogy Újbuda idős népessége magas státuszú (36% felsőfokú végzettségű), ugyanakkor mindössze 7%-a dolgozik, amely lényegében megfelel a budapesti átlagnak. A kerületi idősek többsége elégedett nyugdíjas életével, nem szeretne aktív munkát vállalni, inkább önkéntesen, a klubéletben, társadalmi és civil szervezetekben tevékenykednek, a családjuknak segítenek, elsősorban az unokák gondozásában, illetve a hobbijuknak hódolnak.

Az aktivitással és egészségi állapottal összefüggő problémák mellett a szenior korú lakosság tipikus problémája az időskori elmagányosodás. Újbudán az egyedül élő idősek száma közelítőleg 15 ezer főre tehető. Az egyedülálló, idős emberek szociális és egészségügyi szempontból is kiemelten veszélyeztetettek, mivel nem támaszkodhatnak a családi környezet nyújtotta természetes támogató rendszerekre.

2.5. Foglalkoztatottság

Újbuda rendkívül jelentős szerepet tölt be Budapest munkaerőpiacán belül. A kerület foglalkoztatási kapacitásai jelentősek, Újbuda több mint 75 000 ember (és családjuk) számára nyújt megélhetést biztosító munkahelyet.

2.6. Regisztrált álláskeresők

Az álláskeresők számára vonatkozóan Budapest Főváros Kormányhivatala Foglalkoztatási Főosztályának statisztikai kerületsoros bontásban is rendelkezésre állnak. Újbudán a kerületi regisztrált álláskeresők száma a 2019. év közepére 886 főre csökkent, ami a 2014-es értéknek mindössze a fele.

A kerületi pályakezdő álláskeresők száma, bár nem képviselnek jelentős arányt a regisztrált álláskeresők körében, 2019 közepére számuk jelentős mértékben csökkent, 32 főre.

A korcsoportokat tekintve megállapíthatjuk, hogy 26-54 éves kerületi álláskeresők csoporton belüli részaránya 2019. júliusában 66 % körül mozgott.

A kerületi regisztrált álláskeresők nemek közötti megoszlását vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a 2019. júliusában, az elmúlt évekhez hasonlóan, a nők voltak többségben (60 %).

Az iskolai végzettség szerinti megoszlásából kiderül, hogy 2019 júliusában a legfeljebb (érettségi nélküli) szakiskolai végzettséggel rendelkezők aránya az újbudai

álláskeresők körében 19 %-os volt, az érettségizetteké 41 %-os, míg a diplomásoké is 39 %-os, vagyis igen magasnak mondható.

2.7. A lakosság egészségi állapota

A 2012-es Budapest Egészségterv adatai szerint az Újbudán élő férfiak születéskor várható átlagos élettartama fővárosi összehasonlításban igen magas 75,3 év, mellyel a kerület a fővárosi kerületek sorrendjében az 5. helyre került. A nők helyzete hasonlóan jó (80,5 év), ők átlagosan 5 évvel élnek tovább, mint a kerületben élő férfiak. A 2006–2010 közötti adatokból a 25–64 éves népességre számolt standard halálozási hányados is alacsony (férfiak esetében 0,814 a nőknél 0,862).

A halálokok között Újbudán, ahogyan a budai kerületek többségében szignifikánsan alacsonyabb volt a fővárosi átlagnál:

- a szív-érrendszeri,
- a rosszindulatú daganatos,
- az emésztőrendszeri betegségek okozta korai halálozás.

A XI. kerület lakóinak 60%-a negyven év feletti, 40 százaléka 65 év feletti. A kerület öregedési indexe (a 65 év feletti népesség a 14 év alatti népességhez viszonyított aránya) 170% volt 2013-ban, amely jelentősen meghaladta mind az országos (119%), mind a budapesti (147%) átlagot.

3. Az Önkormányzat ellátási kötelezettsége teljesítésének bemutatása

Az önkormányzati szociális szolgáltatások kötelező feladatait az Szt. 86. §-a határozza meg.

3.1. Szociális alapszolgáltatások

Kötelező feladatok

1. Étkeztetés
2. Házi segítségnyújtás
3. Családsegítés
4. Időskorúak nappali ellátása (klub)

Önként vállalt feladatok

5. Utcai szociális munka
6. Támogató szolgáltatás
7. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

3.2. Szakosított ellátások

Kötelező feladat

8. Időskorúak gondozóháza

Önként vállalt feladatok

9. Idősek otthona
10. Fogyatékos személyek átmeneti otthona
11. Hajléktalanok átmeneti szállása

3.3. Speciális ellátási formák

Kötelező feladatok

12. Demens személyek nappali ellátása
13. Fogyatékos személyek nappali ellátása
14. Hajléktalanok nappali ellátása
15. Szenvedélybetegek nappali ellátása
16. Pszichiátriai betegek nappali ellátása

Önként vállalt feladat

17. Közösségi ellátás, alacsonyküszöbű ellátás szenvedélybetegek részére

A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat Újbuda Önkormányzata a fenntartásában működő intézmények, továbbá ellátási szerződések útján a következők szerint biztosítja.

3.4. Az Önkormányzat intézményei

Az **Újbudai Humán Szolgáltató Központ** (1117 Budapest, Bogdánfy utca 7/d.) a

- *családsegítés,*

az **Újbudai Idősek Háza** (1115 Budapest, Fraknó utca 7.) az

- *időskorúak gondozóháza és az*
- *idősek otthona,*

az **Újbudai Szociális Szolgálat** (1119 Budapest, Keveháza utca 6.) pedig az

- *étkeztetés,*
- *a házi segítségnyújtás,*
- *az időskorúak nappali ellátása,*
- *a támogató szolgálat,*
- *a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,*
- *a demens személyek nappali ellátása,*
- *a pszichiátriai betegek nappali ellátása és a*
- *fogyatékos személyek nappali ellátása*

feladatokat látja el.

3.5. Ellátási szerződések

A Képviselő-testület 2017. októberi ülésén hozott döntése alapján, 2018. január 1. napjától 2022. december 31. napjáig

a **Katolikus Karitás - Caritas Hungarica** (1111 Budapest, Bartók Béla út 30.) a

- *szenvedélybetegek nappali ellátása és a*
- *közösségi ellátás, alacsonyküszöbű ellátás szenvedélybetegek részére,*

a **Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület** (1125 Budapest, Szarvas Gábor u. 58-60.) az

- *utcai szociális munka,*
- *hajléktalanok nappali ellátása,*
- *időszakos férőhely,*

a **Kürti Erzsébet Önségítő Egyesület** (1119 Budapest, Major utca 37.) a

- *hajléktalanok nappali ellátása és a*
- *hajléktalanok átmeneti szállása,*

a **Szellemi Sérült Testvéreinkért Alapítvány** (1114 Budapest, Ulászló utca 15.) a

- *fogyatékos személyek nappali ellátása,*

az **Értelmi Fogyatékosok Fejlődését Szolgáló Magyar Down Alapítvány** (1145 Budapest, Amerikai út 14.) a

- *fogyatékos személyek átmeneti otthona*
feladatot látja el.

4. A szolgáltatások feladatai, az együttműködés keretei

4.1. Étkeztetés

Az étkeztetés igénybevételére jogosító szociális rászorultság feltételeit az önkormányzati rendelet szabályozza. Az önkormányzati rendelet módosításai folyamatosan igazodnak a leginkább rászorulóknak jövedelmi helyzetéhez. Az intézmény a napi egyszeri meleg étkezést biztosítja az igénybevevők részére. A helyben fogyasztással igényelt étkeztetés száma növekvő, míg a kiszállítással igényelt étkeztetés száma csökkenő tendenciát mutat.

2. táblázat - Az étkeztetés mutatói

Napi adagszám	2017	2018
Helyben fogyasztott	252	437
Kiszállított	641	471

4.2. Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás célcsoportjába azok az idős, beteg vagy fogyatékos személyek tartoznak, akik a mindennapi életben nélkülözhetetlen feladataik

ellátásában, saját lakókörnyezetükben külső segítséget igényelnek. A szolgáltatás térítésköteles, mértékét az önkormányzati rendelet szabályozza. 2018-ban az átlagos napi látogatások száma csökkent az elmúlt évekhez képest, ugyanakkor jelentősen növekedett az új igénylők száma. A szolgáltatást évek óta egyre súlyosabb állapotú és magasabb gondozási szükségletű személyek veszik igénybe, az egy éven belüli fluktuáció meghaladja a 90%-ot.

3. táblázat - A házi segítségnyújtás mutatói		
	2017	2018
Átlagos napi látogatás szám	155	138

4.3. Család- és gyermekjóléti szolgálat

Az Szt. alapján a szociális alapszolgáltatások kötelező feladatai közül a családsegítést, valamint a Gyvt. alapján a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások közül a gyermekjóléti szolgáltatást biztosítja a család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a család- és gyermekjóléti központ.

2018. szeptember 1-től a család- és gyermekjóléti központ speciális szolgáltatásainak köre új tevékenységgel bővült. Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység preventív jellegű szolgáltatás, amely segíti az óvodás- és iskoláskorú gyermekek és fiatalok képességének, lehetőségének kibontakozását, támogatja konfliktusaik, problémáik megoldását. Az intézmény olyan programokat dolgozott ki, amely a felmerülő igények, valamint az előzetes tapasztalatok alapján, amelyek mind a gyermekeket, mind a pedagógusok munkáját segíti. Jelenleg, a szolgáltatást 6 fő óvodai és iskolai szociális segítővel biztosítja az intézmény.

4. táblázat - A család- és gyermekjóléti szolgálat forgalmi adatai		
	2017	2018
A kapcsolatfelvételek száma	4 738	5 001

A család- és gyermekjóléti szolgálatban 2 469 főt, míg a család- és gyermekjóléti központban 2 532 főt láttak el. 638 főt, akik hatósági intézkedésben érintettek, speciális szolgáltatás körében 1894 főt. Szükséges különbséget tenni az önkéntesen együttműködő 2 469 fő, illetve a hatóság által kötelezett 638 fő részvétele között. Családsegítés keretében a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez

vezető okok megelőzésében, a krízishelyzet megszüntetésében, valamint az életvezetési képesség megőrzésében szolgáltatásokkal nyújt segítséget az intézmény. A gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, és a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében az általános szolgáltatási feladatain túl, a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt. Az intézmény, a családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszert működtet. A kapott jelzés alapján feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés céljáról, tartalmáról. Az intézmény, a jelzőrendszeri szereplők koordinálása érdekében: esetmegbeszélést; esetkonferenciát, éves szakmai tanácskozást; évente legalább hat alkalommal szakmaközi megbeszélést szervez. A család- és gyermekjóléti szolgálat éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít minden év március 31-éig.

4.4. Időskorúak nappali ellátása

A kerületben jelenleg négy telephelyen és a székhelyen biztosított az idős személyek nappali ellátása, melyek idősek klubja formában működnek. Az időskorúak nappali ellátása a koruk, egészségi állapotuk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosít lehetőséget többek között a nappali tartózkodásra, társas kapcsolatokra, továbbá az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, így csökkentve az egyedüllét és a magány érzését, hozzájárulva információk megszerzéséhez, és tartalmas időtöltéshez, a napi életritmus megtartásához.

5. táblázat - Az időskorúak nappali ellátása adatai

	2017	2018
A látogatók napi átlagos száma	154	145

Az idősek klubjaiban 2017-ben összesen 290 fő, 2018-ban 301 fő nappali ellátásáról gondoskodtak. Az igénybevevők 62%-a 75 év feletti idős személy, és jellemzően magas a nők és az egyedülállók száma. Az igénybevevők közül egyre többen szenvednek olyan betegségekben, amelyek akadályozzák a nappali intézmény szolgáltatásainak rendszeres, mindennapos igénybevételét. Leggyakoribb akadályozó tényezőként jelentkeznek a mozgásszervi megbetegedések, amelyek miatt – minden

más mellett – a közlekedés is nehezített. A klubokban nagy hangsúlyt helyeznek az egészségmegőrzésre, illetve a szakmai tevékenység alapja a prevenciók szemlélet erősítése. A fentiekén túl mindegyik helyszínen lehetőséget biztosítanak napi egyszeri meleg étkeztetésre.

4.5. Utcai szociális munka

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Budapest XI. kerületében 1993. óta végzi a fedél nélkül élő emberek gondozását. Az Utcai Gondozó Szolgálat munkatársainak és ellátottjainak közvetlen kiegészítő és támogató segítséget nyújt a Nappali Melegedő. Minden hajléktalan személyről gondozási naplót vezetnek. 2018. évben 343 fő volt az ellátottak száma, ami az elmúlt évhez képest minimális csökkenést jelent. 2018-ban krízisszállóra 15 főt, lábadozóba 9 főt, éjjeli menedékhelyre 16 főt, kórházba 8 főt, átmeneti szállóba 12 főt helyeztek el, míg 2 főt önálló lakhatás keretein belül sikerült elhelyezni. Az elhelyezett személyek nemek szerinti aránya: 23 nő és 39 férfi.

A hajléktalan emberek alapszintű egészségügyi ellátását szolgálja a mozgó tüdőgondozó és szűrőállomás (tüdőszűrő program), a Mozgó Orvosi Rendelő (“MOR”) és az Egészségügyi Centrum. A tüdőszűrő program keretében 2018-ban összesen 157 szűrési alkalmat szerveztek. A hajléktalan emberek részére szervezett szűrési alkalom során 3 233 fő szűrése történt meg. A MOR háziorvosi rendelőként funkcionáló gépkocsival keresi fel az orvosilag ellátatlan hajléktalan embereket. Átlagos napi forgalma 2018. évben 25 fő volt. Az Egészségügyi Centrum területi ellátási kötelezettséggel nem rendelkező, speciális háziorvosi rendelő, amely hajléktalan vagy kifejezetten rossz szociális státuszú személyek komplex egészségügyi, szociális, mentális ellátását végzi 24 órás folyamatos ellátással. 2018-ban a napi ellátások száma átlagosan 23 fő volt. A szolgálat 24 órás rendelőjének kiegészítő szolgáltatásai: Mozgó Orvosi Szolgálat, mely szolgálat az év során 2 673 esetet látott el; pszichiátriai szakrendelés; belgyógyászati szakrendelés (2018. évben 816 esetszámmal).

4.6. Támogató szolgáltatás

A támogató szolgálat Budapest és Pest megye egész területéről fogadja az ellátást igénylő fogyatékos személyek megkeresését. A feladat finanszírozása normatív alapon történik. A támogatási szerződés alapján az állami finanszírozás 4 611 feladatmutatóra terjed ki. 2018-ban a valóságban teljesített feladatmutató 5 974,2 volt, ami azt mutatja,

hogy ez a szám a befogadott kapacitást jóval meghaladta. Az ellátottak száma 2018-ban arányaiban erőteljes emelkedést mutat, amely emelkedés 2019-ben is folytatódik. A tevékenység egyik fő feladata a fogyatékos személyek szállítása, illetve kísérése, melynek ellátása érdekében kettő gépjárművet használ az intézmény. A személyi segítséget a jogszabályban előírt képesítéssel rendelkező két munkatárs látja el, akik a speciális szakmai tanfolyamot is elvégezték.

6. táblázat - A támogató szolgálat mutatói		
	2017	2018
Állandó ellátottak száma	21	30
Személyi segítség	21	27
Szállító szolgáltatás	20	25

Az ellátottak többsége halmozottan sérült, vagy mozgásszervi fogyatékos, akiknek az önálló életvitel fenntartásában fontos szerepet tölt be az ellátás. Különösen hangsúlyos a szakmai munka azok esetében, akik fogyatékoságukból fakadó hátrányos helyzetükön túl segítő családtaggal sem rendelkeznek.

Megállapodás alapján, a “Könyvet házhoz” program keretében havonta egy alkalommal átlagosan 20 helyre szállítanak hangos könyveket a munkatársak.

4.7. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A szolgáltatás biztosításra 2017. január végétől 100 készülék áll rendelkezésre. A készülékbővítés ellenére jelenleg is átlagosan 40 fő várakozik készülékre. A feladat ellátására az Önkormányzat a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósággal évente szerződést köt. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás folyamatos készenléti rendszerben működő ellátási forma. Az ellátás célja, hogy a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek önálló életvitelük fenntartása mellett fellépő krízishelyzeteket elhárítsák.

A szolgáltatás szakmai központja a Kenderes utca 4. szám alatt található, 24 órás folyamatos munkarenddel készenléti formában működik. Segélykérés esetén a diszpécser riasztja a Szolgálat gondozónőjét, vagy a mentőket. A diszpécser szolgáltatást szerződés útján továbbra is a Body Guard Hungary Kft. látja el.

7. táblázat - A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás mutatói

	2017	2018
Igénybevevői létszám	103	103

A finanszírozás alap- és a készülékekre jutó támogatásból áll, amely az elmúlt időszakban a következőképpen alakult.

8. táblázat - A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás finanszírozása

	2017	2018
Alaptámogatás (ezer Ft)	500	500
Teljesítmény (ezer Ft)	2 091	2 460
Összesen:	2 591	2 960

4.8. Időskorúak gondozóháza

Az intézmény az idősek átmeneti otthona ellátás keretében teljes körű szolgáltatást nyújt azon időskorúak, illetve 18. életévüket betöltött beteg személyek részére, akik önmagukról betegségük miatt vagy más okból otthonukban ideiglenesen nem képesek gondoskodni, valamint azon személyek részére, akik idősek otthonába beutaló határozattal rendelkeznek, elhelyezésük sürgős, de férőhely hiánya miatt elhelyezésükre nincs lehetőség. Átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátás, ideiglenes jelleggel legfeljebb egy év időtartamra, különös méltánylást érdemlő esetben további egy évvel az elhelyezés meghosszabbítható.

Az ellátás a 2009. évben 10 férőhelyen indult, melyhez 2010-ben és 2016-ban további 4-4 férőhelybővítés valósult meg. Jelenleg a férőhelyek engedélyezett száma 18.

9. táblázat - Az időskorúak gondozóháza mutatói

	2017	2018
Ellátottak száma december 31-én	17	17
Éves statisztikai létszám	17	17

A szolgáltatás iránti érdeklődés azonnali elhelyezés biztosítására irányul, leginkább aktív kórházi kezelés végén keresik a hozzátartozók a gondozóházi férőhelyet, hogy biztosított legyen a kórházból való elhelyezés. A megkeresések másik

jellemző oka a mentális és fizikai állapotban bekövetkező hirtelen romlás, mely miatt otthonukban egyedül már nem maradhatnak az idős emberek.

10. táblázat - Az ellátást igénybe vevők létszámának alakulása		
	2017	2018
december 31-én	41	35

Az elmúlt négy évben a kérelmek száma kétszerese volt a férőhelyeknek. Az elhelyezésre nyilvántartott várakozók száma 2019. I. félévben: 27 fő.

4.9. Idősek otthona

Az idősek otthona ellátás négy alapfeladata a fizikai, az egészségügyi és a pszichés gondozás, valamint célszerű és tervezett szabadidős foglalkozások szervezése és lebonyolítása. Az engedélyezett létszám az előző felülvizsgálatkor 71 férőhelyre vonatkozott (23 emelt szintű és 48 átlagos). 2012. január 1. napjától az emelt szintű férőhelyek fokozatos visszaminősítéséről döntött a fenntartó, mely visszaminősítés 2017. december 29. napján befejeződött. Az érvényes működési engedély alapján az intézmény 67 átlagos férőhelyen biztosítja a szolgáltatást.

11. táblázat - Az idősek otthona mutatói		
	2017	2018
Ellátottak száma december 31-én	64	63
Éves statisztikai létszám	64	63

A teljes férőhelykapacitás kihasználásának két feltétele egyrészt, hogy minden lakrész folyamatosan a szolgáltatásban működjön, másrészt, hogy a lakrészek tíz százalékában kétszemélyes elhelyezés valósuljon meg. A műszakilag elavult lakrészek teljes felújítását biztosító program keretében évente 3 lakrész újul meg. 2018. évben két lakrész teljes felújítása, két lakrész részleges felújítása történt meg. 2018. évben megvalósult az intézmény tetőtéri lakrészeinek szigetelése és tisztasági festése is, valamint tisztasági festére került sor az I. emeleti társalgóban is.

12. táblázat - Az idősek otthona ellátás iránt benyújtott kérelmek száma

	2017	2018
december 31-én	23	39

Az elmúlt évi adatokhoz viszonyítva az intézményi férőhelyszámhoz képest magas a kérelmezői létszám. 2015. június 1. napjától a kérelmek számát befolyásolta az Szt. 117/C. § szerint bevezetett belépési hozzájárulás fizetési kötelezettség, az egy- és a kétszemélyes elhelyezés esetén. 2019. június 30. napján a várakozók száma 65 fő.

4.10. Fogyatékos személyek átmeneti otthona

Az Értelmi Fogyatékosok Fejlődését Szolgáló Magyar Down Alapítvány - Down Alapítvány 1. sz. Átmeneti és Napközi Otthona (1116 Budapest, Szalóki utca 53.) engedélyezett férőhelyszáma 18 fő, ahol 10 fő XI. kerületben lakó személyt láttak el, éves szinten 3 650 gondozási nap biztosításával.

Fő céljuk az önálló életre való nevelés és a társadalmi beilleszkedés segítése, melyek elősegítése egyéni és csoportos fejlesztésekkel, személyre szabott szolgáltatásokkal, napi 4-8 óra foglalkoztatással valósul meg, melynek keretében egyedi termékeket készítenek. Az intézményben folyó munkát 2018. évben is több önkéntes és terep-gyakorlatot végző is segítette. A fentiekén túl a szabadidő hasznos eltöltése és az egészséges életre nevelés is kiemelt feladatuk.

4.11. Hajléktalanok átmeneti szállása

a)

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület (1125 Budapest, Szarvas Gábor út 58-60.) ellátórendszerében biztosítja a XI. kerületben tartózkodó hajléktalan személyek számára szükség szerint az átmeneti ellátást, az időszakos férőhelyet. Férőhelyeiken összesen 15 fő hajléktalan személy - 7 fő nő és 7 fő férfi számára, valamint 1 férőhelyet krízishelyzet esetére - ellátását tudják biztosítani. Elsősorban olyan gondozottakat helyeznek el, akiket szeretnének tovább gondozni más szociális-, vagy egészségügyi intézményben. Szociális Központjukban a téli hónapokban továbbá éjjeli menedékhelyet biztosítanak a krízishelyzetben lévő hajléktalan emberek részére.

b)

A Kürti Erzsébet Önségítő Egyesület által fenntartott Kürti Erzsébet Hajléktalan Átmeneti Szállás és Nappali Melegedő (1119 Budapest, Major utca 37.) intézményben az átmeneti szállás részlegén naponta az engedélyezett 19 fő ellátott részére 2018-ban is 365 nap nyitvatartással, maximális kihasználtsággal működött.

Lakóiknak 5 000 Ft térítési díjat kellett fizetniük, valamint a beköltözést követő második hónaptól havi 15 000 Ft előtakarékoságot kell fizetni. Komoly sikerek tartják a tartósan utcán élők – kereteikhez képest magas létszámú – begondozását átmeneti szállásukra, illetve az önálló életvitelüket megkezdő albérletbe költöző fiatalok helytállása is jó példát mutat a lakóiknak, látogatóiknak egyaránt. Ezen sikert bizonyítja az is, hogy az előtakarékoságból 2018. évben 8 fiatal tudott bérleménybe, vagy fizetős munkásszállásra költözni.

Tevékenységük kiterjed a börtönből szabadult fiatal hajléktalanok rehabilitációs gondozására, utógondozására, szenvedélybeteg hajléktalan fiatalok rehabilitációs gondozására, képzésben, átképzésben részesülő hajléktalan fiatalok gondozására. 2018. évben komoly sikereket értek el azokkal a gondozottakkal is, akik bekapcsolódtak a foglalkoztatás szervezésbe.

Fontos feladatuknak tartják a szabadidő hasznos eltöltésének megszervezését is ellátottjaik számára.

5. Speciális ellátási formák

5.1. Demens személyek nappali ellátása

A demens személyek speciális nappali ellátása az Újbudai Szociális Szolgálat székhelyén történik. A demens személyek nappali ellátása során - mely az idős személyek nappali ellátásához hasonlóan klub formában működik - a nyitvatartási idő alatt folyamatosan biztosított a gondozói felügyelet. Az ellátottakkal való mindennapi munka a munkatársaktól magas szintű szakmai felkészültséget, az ellátottak részéről pedig nagyfokú alkalmazkodó képességet követel meg. A szakmailag felkészült munkatársak az ellátást igénybe vevők hozzátartozóinak is segítséget nyújtanak. A segítségnyújtás érdekében 2018. évben is folytatódott a "Naplemente Klub" programsorozat, mely klub az Alzheimer Cafék metodikájára építve működik.

5.2. Fogyatékos személyek nappali ellátása

a)

Az Újbudai Szociális Szolgálat 2018. július 12. napjáig a Gellérthegy telephelyen, majd új telephelyen, a Kelenföldi Szociális Házban (1119 Budapest, Fejér Lipót utca 59.) biztosítja a fogyatékos személyek nappali ellátását. Az engedélyezett létszám 36 fő, mely az intézmény jóváhagyott Szakmai Programja szerint 24 fő súlyos, halmozottan fogyatékos, valamint 12 fő felnőtt autista személy ellátását jelenti. A felnőtt autista személyek ellátása 2019. szeptemberétől indult.

A fogyatékos személyek nappali ellátása lehetőséget biztosít a társas kapcsolatok kialakítására, egyéni és csoportos terápiás foglalkozásokon való részvételre, a képességek fejlesztésére és szinten tartására a hatodik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes (fogyatékos), vagy önellátásra nem képes (halmozottan fogyatékos), de felügyeletre szoruló fogyatékos személyek számára, valamint biztosítja az ellátottak speciális szükségleteihez alkalmazkodó napközbeni étkeztetését.

A fogyatékos személyek nappali ellátását az elmúlt évben is térítésmentesen vehették igénybe az ellátottak. Az étkeztetés 2018. évet megelőzően térítési díj fizetéséhez volt kötve, azonban jelentős kedvezmények igénybevételel. A fenntartó önkormányzat a fogyatékos személyek családját sújtó terhek enyhítésére 2018. évben térítésmentessé tette az étkeztetést is az igénybe vevők számára.

A súlyos, halmozottan fogyatékos személyek esetében a gondozás az életkornak és az állapotnak megfelelően egyéni fejlesztési terv alapján történik, akiknek nagyobb része tankötelezett vagy a tankötelezettségi korhatárt követően is fejlesztő nevelés-oktatásban részesül. A közneveléssel kapcsolatos feladatokat az Újbudai Montágh Imre Általános Iskola, Óvoda, Fejlesztő Nevelés-oktatást Végző Iskola és Készségfejlesztő Speciális Szakiskola (1119 Budapest, Fogócska u. 4.) látja el.

13. táblázat - A súlyosan halmozottan fogyatékos személyek ellátása mutatói

	2017	2018
Átlagos napi igénybevétel	10,4	11,2
Ellátott személyek száma	27	23

Az Újbuda közigazgatási területén kívüli ellátottak esetében a fenntartó önkormányzat és a lakcím szerint illetékes önkormányzat megállapodást köt. A feladat ellátása érdekében megkötött megállapodások száma 2018-ra az eddigi hétről nyolcra növekedett, mely alapján 12 fő számára nyújtották a szolgáltatást.

b)

A Szellemi Sérült Testvéreinkért Alapítvány által fenntartott Árpádházi Szent Margit Értelmi Fogyatékosok Nappali Otthonában (1116 Budapest, Rácz László utca 73.) az engedélyezett férőhelyek száma 20 fő, mely létszámból 2018-ban 15 fő XI. kerületi lakos volt. A velük és családjukkal való foglalkozások alkotják az Alapítvány tevékenységét. Állandó napirend szerint folynak a foglalkozások, melyeket szakemberek – gyógypedagógus, terápiás munkatárs, valamint szociális gondozók – vezetnek.

2018-ban is 5 fő készített napi négy órában eladásra kézműves termékeket foglalkozásaik keretében. Nyári táboroztatásuk két turnusban valósult meg, melynek során 17-18 fő sérült személy nyaralhatott. A táboroztatásban 25 fő segítette az Alapítvány munkatársainak munkáját, akik közül 10-15 fő közép- és főiskolás fiatal volt. A segítők számára intenzív felkészítő tréninget szerveztek. Szombatonként az ellátottak részére hitoktatást is szerveznek.

5.3. Hajléktalanok nappali ellátása

a)

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Rimaszombati Utcai Szociális Központ - Szociális Alapszolgáltatásokat Nyújtó Integrált Intézményben (1115 Budapest, Rimaszombati út 15/a.) a nappali melegedő a jelenlegi helyszínén 2006. óta üzemel. Az intézmény szociális alapszolgáltatásként biztosítja a személyes ruházat tisztítását, a tisztálkodási, az ételmelegítési lehetőséget, a pihenési, közösségi együttlét lehetőségét. Kiegészítő szolgáltatásként rendelkezésre áll a szociális és információs irodai szolgáltatás, mentálhigiénés segítő beszélgetés, csomagmegőrzés, fodrászat, internet-használati lehetőség, ingyenes jogi tanácsadás, postacím biztosítása, önkéntesek fogadása és koordinálása. Az intézmény közösségi kert programjával 2018. évben első helyezést nyert el a XI. kerület közösségi kert kategóriájában, valamint országos elismerésben is részesültek. Az intézménnyel kapcsolatba kerülő hajléktalan emberek jelentős része a XI. és a XXII. kerületben valamint a Budaörsi kistérségben életvitelszerűen közterületen tartózkodó rászoruló személyek. A nappali melegedő ügyfélforgalma krízisidőszakban naponta 65-70 fő között mozog, míg a

nyári időszakban 60-65 fő. 2018-ban 23 925 igénybevételt tartottak számon. 2018. évben 9 794 db készétel konzervet osztottak ki a rászorulóknak részére.

b)

A Kürti Erzsébet Önségítő Egyesület által fenntartott Kürti Erzsébet Hajléktalan Átmeneti Szállás és Nappali Melegedőben (1119 Budapest, Major utca 37.) 2018. évben 15 659 rászoruló részére biztosította nappali ellátás szolgáltatást, amely 250 napos nyitvatartást figyelembe véve napi 63 fő ellátottat jelent. Az ellátottak közül 85 személy rendelkezik kerületi lakcímmel, tartózkodási vagy levelezési címmel, mely létszám évente 10-15 fővel emelkedik.

A nappali melegedőben az ellátottak számára ételt biztosítanak, akiknek 2018. évben 15 659 adag étel került kiosztásra. Emellett fürdés, mosás, esetenként ruhasegély, értékmegőrzés, gyógyszer, kulturális szolgáltatások, postacím is ehhez a szolgáltatáshoz kapcsolódott.

Egyéb szociális szolgáltató tevékenységük során átlagban napi 25 fő ügyét intézték, biztosítottak részükre tanácsadási, ügyintézési és egyéb segítséget. Gondozási tevékenységük az ügyek közel felénél eredményhez vezetett. Elsősorban munkavállalásban, oktatásszervezésben, orvosi problémák megoldásában, szenvedélybetegek kezelésének elkezdésében, szállás és albérlet keresésében, családi kapcsolatok rendezésében, hiányzó iratok beszerzésében nyújtottak segítséget.

Az intézmény többféle célfeladatot lát el. A börtönből szabadult fiatalok utógondozása során 30-35 fiatallal működtek együtt. Szendélybeteg lakóik rehabilitációja keretében két fiatal intézményes rehabilitációja sikeresen befejeződött, 4 fiatal felnőtt előgondozáson vett részt. Így több személynek sikerült lakhatási, tanulmányi támogatást szerezni a kerületi VICUS XI. Alapítványtól, a munkavállalás segítése érdekében pedig együttműködnek a területileg illetékes Munkaügyi Központ kirendeltségével. Az Egyesület nappali melegedőjében, illetve az átmeneti szálláson 2018-ban 20 ellátottjuk dolgozott önkéntes munka keretében.

5.4. Szendélybetegek nappali ellátása

A Katolikus Karitásztól RÉV Szendélybeteg-segítő Szolgálat Nappali Ellátó Részlege (1115 Budapest, Csóka utca 5.) a szenvedélybetegek és hozzátartozóik alacsonyküszöbű, pszichoszociális ellátását végzi, amely rendszerszemléletű, multidiszciplináris team bevonásával, folyamatos szupervízió támogatással valósul meg. Kiemelt feladataik a segítségnyújtás, a szenvedélybetegek és hozzátartozóik közösségi ellátása, a nappali ellátás, a krízisintervenció, a szociális munka, a

csoporthoz tartozók alkalmazása, a prevenció, az orvosi konzultáció, a szociális szolgáltatásokhoz való hozzásegítés, az utógondozás, a utcai megkereső munka, a pasztorálkonzultáció, a megfelelő felvilágosító szolgáltatás működtetése, a hálózati munka. Kiegészítő feladataik: képzések, továbbképzések, előadások, szakmai műhelymunka szervezése; együttműködési projektek lebonyolítása; prevenciók programok kidolgozása és lebonyolítása; álláskeresési, pályaválasztási tanácsadás; relaxáció, autogén tréning biztosítása.

2018-ban működött csoportjaik: "Révész" hozzátartozók csoportja; "Gamma GT" alkoholisták önszegítő csoportja; Biblia csoport; Apacsoport; Szülő (nevelési) csoport; Párkapcsolati csoport; Gyász és veszteség feldolgozó csoport. A csoportok működtetése mellett változatos szabadidős programokat szerveztek a klienseknek. A "Rév" Szenvedélybeteg-segítő Szolgálatban 2018. évben 480 főnek - 199 nőnek és 281 férfinak - nyújtottak segítséget, és 9 407 esetben történt ellátás.

2018. évben 190 fő újbudai lakos kért intézményüktől segítséget, akik közül 113 fő férfi és 77 fő nő volt. Ez a számadat az összes kliens számának a 39,58%-a. A XI. kerületi kliensek összesen 5 541 alkalommal fordultak segítségért az intézményhez, ami az összes forgalom 58,90%-a.

A szervezet erősítette együttműködését Újbuda egészségügyi és szociális intézményeivel, melynek keretében közös prevenciók foglalkozásokat tartottak az Újbudai Humán Szolgáltató Központ munkatársaival. Heti rendszerességgel az intézményben a szupervízió, valamint lehetőséget biztosítottak szakirányú főiskolai és egyetemi hallgatóknak terepgyakorlat végzésére. Alapító tagjai és aktív munkatársai az Újbudai Kábítószer Egyeztető Fórumnak is.

5.5. Pszichiátriai betegek nappali ellátása

A pszichiátriai betegek nappali ellátása 2018. júliusában kezdte meg működését új szakfeladatként az Újbudai Szociális Szolgálat Kelenföldi Szociális Ház (1119 Budapest, Fejér Lipót u. 59.) telephelyén. Az engedélyezett férőhelyek száma 25 fő. A szolgáltatás fókuszában a pszichiátriai problémákkal küzdők felépülési, rehabilitációs lehetősége áll. Cél, a betegségből fakadó tünetek, a károsodás, apszichoszociális akadályoztatottság okozta hátrányok leküzdése annak érdekében, hogy az igénybevevők a számukra lehetséges legteljesebb mértékben részt vehessenek a közösségük életében. 2018. nyarán a szolgáltatás 4 fő igénybevevő felvételével kezdődött meg. Az intézmény jelenleg 20 fő pszichiátriai beteget lát el. Szakmai elvük a fokozatosság és a nagyfokú körültekintés. A klientúra és a szolgáltatás kialakításában meghatározó szerepet játszanak a Szent Kristóf Szakrendelő

Pszichiátriai Gondozójának (1115 Budapest, Tétényi út 18.) szakemberei, akik a szolgáltatásról tájékoztatják betegeiket, javaslatot tesznek a szolgáltatás igénybevételére, illetve az intézmény számára szakmai segítséget nyújtanak.

5.6. Közösségi ellátás, alacsonyküszöbű ellátás szenvedélybetegek részére

A Katolikus Karitás� RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat Alacsonyküszöbű Ellátó Részlegében (székhelye: 1115 Budapest, Bartók Béla út 96., telephelye: 1115 Budapest, Csóka utca 5.) érhető el a szenvedélybetegek, valamint hozzátartozóik számára a szenvedélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű ellátás. Ezen ellátás keretében biztosítják a szenvedélybetegség okozta egészségügyi és szociális károk mérsékléséhez szükséges egyes ártalomcsökkentő szolgáltatásokat, a kríziskezelést az életet veszélyeztető, a testi, szociális, kapcsolati és életvezetési rendszerben kialakult kezelhetetlen helyzetek esetére.

Fontos az anonimitás, a kezelésre jelentkezés önkéntes alapon történik. Az intézmény tevékenységét nem az egészségügy keretein belül, de vele szorosan együttműködve fejtik ki, a kliens állapotához és helyzetéhez igazítja a viszonylag könnyen teljesíthető elvárásokat, amelyek elindíthatják a kliens és családja életében a változást.

Az ellátás lényeges eleme a minél könnyebb hozzáférhetőség. 2018-ban is folyamatosan, heti rendszerességgel működtették a "Révész" hozzátartozói csoportot. A csoportot 2 fő professzionális segítő vezeti. A Gamma GT önsegítő csoportba alkohol- és gyógyszerfüggőségben, vagy politoxikomán szenvedélybetegségben szenvedőket várnak. A csoportot 1 fő szakképzett munkatárs vezeti. Cél a függőségmentes élet megtartása sorstársi közösségben és támogatásban.

6. Egészséges és aktív időskor

alternatív közösségi kezdeményezések és önkéntes tevékenységek bekapcsolása az újbudai ellátórendszerbe

A XXI. századi európai civilizáció nagy jelentőségű kihívása a népesség átlagéletkorának kitolódása, amely jelentős társadalmi változásokat eredményez már napjainkban is. E kihívásnak az Önkormányzat feladataira kivetülő hatását felismerve Újbuda Önkormányzata – a Képviselő-testület 302/2013. (IX. 26.) XI.ÖK határozata alapján – vezető partnerként vett részt a HU11-0002-A1-2013 számú, A GONDOSKODÓ VÁROS – Egészséges és aktív időskor című projektben, amely a Norvég Finanszírozási Mechanizmus 2009-2014 finanszírozásával, és a

Miniszterelnökség támogatásával, 2016. május 1. és 2017. április 30. között valósult meg.

A projekt általános célja az egészséges idősor, és az idősorúak aktív, tevékeny otthoni életvitelét támogató feltételek javítása. A projekt keretében létesült az Újbudai Önkéntes Koordinációs és Módszertani Központ (1114 Budapest, Kérő utca 3.), amely otthont ad a közösségi és önkéntes kezdeményezéseknek, tevékenységeknek.

Az életkor előrehaladtával beszűkülnek a társas, fizikai és családi szükségletek és tevékenységek, fokozódik a ráutaltság az egyes szociális szolgáltatások és egészségügyi ellátások tekintetében, ugyanakkor az intézményes ellátórendszer elérése is nehézséget okozhat. Ennek a veszteségeket halmozó folyamatnak a megfékezésére szolgáló eszközrendszer létrehozását tűzte céljául a program, amely a közösségépítésre, az önkéntességre, a segítő és adaptív tevékenységre épül. A pilot időszakban megtörtént az új szervezeti modell kidolgozása, kipróbálása és bevezetése Újbudán. Ennek keretében önkéntesek felkutatására, kiválasztására, felkészítésére és bevonására került sor, megkezdődött az idős személyek számára végzett kiegészítő jellegű otthoni ellátás, adaptív és segítő tevékenység.

A tevékenység dokumentálása meghatározott rendszerben, az Önkéntes Központ Alapítvánnyal közösen kidolgozott eljárásrend szabályainak megfelelően zajlik.

2017. május 1-jétől a pilot program feladatait Újbuda Önkormányzata az Újbudai Szociális Szolgálat tevékenységébe adaptálva látja el.

Az Újbudai Szociális Szolgálat

- a) ellátja a pilot stáb feladatait, összehangolja a professzionális és a közösségi tevékenységeket,
- b) gondoskodik a projekt indikátorok dokumentálásáról, a jelentések előkészítéséről.

Az Önkormányzat a fenntartási időszakban – legalább 2022. április 30-ig –

- a) az intézmény számára biztosítja a feladatok ellátásához, az önkéntes koordinátori tevékenység és a call center működéséhez szükséges feltételeket,
- b) koordinálja a helyi támogató csoport működését, amely elősegíti az önkéntes tevékenység bekapcsolását és elterjesztését a professzionális ellátások és szolgáltatások igénybevételével összefüggő humán szükségletek területén.

Az önkéntesek feladata a képzésen és a támogató találkozókra való részvétel, a segítettek látogatása, a tapasztalatok megosztása továbbá a megjelenés közösségi felületeken.

Az önkéntes tevékenység mutatóit a 2018. május 1. és 2019. április 30. közötti időszakban a következő táblázatok mutatják be.

14. táblázat - Diszpécser	
	Darab
Összes hívás	274

15. táblázat - Segítséget kérők	
	Fő
Összes segítséget kérő	49

16. táblázat - Önkéntesek	
	Fő
Aktív önkéntesek	27

17. táblázat - Segítség	
Összes segítségi alkalom	2 316 darab
Összes segítségi idő	2 595 óra

18. táblázat - Önkéntesekkel folytatott munka	
	Alkalom
Önkéntes képzés	3
Önkéntes találkozó	44
Önkéntesek esetmegbeszélő csoportja	4

7. A kitűzött feladatok áttekintése

A 2017. évben elfogadott ütemtervben foglalt feladatok az alábbiak szerint valósultak meg.

- Újbuda Önkormányzatának a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 16/2014. (V.28.) XI.ÖK rendelete az újbudai társadalmi szükségletekhez igazítva és a változó jogszabályi környezettel harmonizálva 2017. évben három alkalommal került módosításra, majd az önkormányzati feladatellátás változásaira is tekintettel indokoltá vált a rendelet egységes szerkezetben történő újraalkotása. Az 52/2017. (XII.21.) XI.ÖK rendelet 2018. január 1. napjától lépett hatályba, amely folyamatosan igazodik a jogszabályi változásokhoz.
- A szociális feladatot ellátó öt civil szolgáltatóval megkötött ellátási szerződésekhez szükséges fedezetet biztosította Újbuda Önkormányzata, továbbá

megtörtént az ellátási szerződések megkötése 2018. január 01. - 2022. december 31. időszakra.

- A szociális intézményeknél jelentkező helyiség igények megvalósítása elkezdődött, mivel átadásra került az Újbudai Szociális Szolgálat Kelenföldi Szociális Ház, valamint az Újbudai Humán Szolgáltató Központ alapterületének növelése érdekében irodakonténer kialakítása jelenleg folyamatban van.
- Új szakfeladatként 2018. júliusában a pszichiátriai betegek nappali ellátása megkezdte működését az Újbudai Szociális Szolgálat Kelenföldi Szociális Ház (1119 Budapest, Fejér Lipót u. 59.) telephelyen, ahol az engedélyezett férőhelyek száma 25 fő.
- Megvalósult az Újbudai Szociális Szolgálat Gellérthegy telephelyén (1118 Budapest, Ménesi út 16.) működő fogyatékos személyek nappali ellátásának a 1119 Budapest, Fejér Lipót utca 59. szám alá történő áthelyezése is és a szolgáltatás fejlesztése. 2018. július 14. napjától a Kelenföldi Szociális Ház telephelyen, a jogszabályoknak megfelelően nyújtják a szolgáltatást speciális csoportként a felnőtt autista személyek, valamint súlyos, halmozottan fogyatékos személyek részére. Az engedélyezett férőhelyek száma súlyos, halmozottan fogyatékos személyek esetében 24 fő, autista személyek esetében 12 fő (összesen: 36 fő).
- Az Újbudai Szociális Szolgálathoz 2017. májusában delegált önkéntes program továbbfejlesztése a jogszabályi változásokhoz igazodva megvalósult és azóta is biztosított a házi segítségnyújtás területén.
- 2018. novemberében elindult az Újbudai Szociális Szolgálat honlapjának (www.uszosz.ujbuda.hu) működtetése.
- A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (állami feladat) biztosítására a 2017-2019. években is megtörtént a megállapodás megkötése a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósággal (1132 Budapest, Visegrádi u. 49.).
- A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás területén megtörtént az állami finanszírozásba való befogadás 100 készülék tekintetében.

- Az Újbudai Szociális Szolgálathoz 2017. májusában delegált önkéntes program továbbfejlesztése a jogszabályi változásokhoz igazodva megvalósult a házi segítségnyújtás területén.
- 2018. novemberében elindult az Újbudai Szociális Szolgálat honlapjának (www.uszosz.ujbuda.hu) működtetése.
- 2017. december 29-i hatállyal megvalósult az Újbudai Idősek Háza idősotthoni, emelt szintű férőhelyeinek átminősítése átlagos férőhellyé.
- Az Újbudai Idősek Háza megvalósította az önkéntesek integrálását az Önkéntes Központ Alapítvány (1137 Budapest, Katona József utca 39. IV. 22/A.) és a TESZÜNK Tettrekész Emberek Szenior Önkéntes Klubbal kötött megállapodással, mely alapján segítséget nyújtanak a klub felnőtt önkénteseinek fogadásában és hirdetik a hétfői programjaikat is. A generációk közötti kapcsolatokon keresztül, lehetőséget nyújtanak a generációk közötti híd építésére. A program keretében az idősek életkori sajátosságait, életútját, élethelyzetét, mindennapi problémáját ismerhetik meg a fiatalok, és előre egyeztetett segítő tevékenységet végeznek. Folyamatosan új elemekkel bővítették és bővítik a programot.
- Az Újbudai Humán Szolgáltató Központ részéről szakmai találkozók és prevenciós előadások szervezésével megvalósult a kiemelt feladatként megjelölt gyermekvédelmi jelzőrendszer együttműködésének fejlesztése. 2018-ban hat alkalommal szerveztek szakmaközi megbeszélést, melyek során kiemelt cél volt, hogy olyan szakmai szervezetek, egységek kerüljenek meghívásra, akikkel a mindennapi munka, az esetkezelések során kerülnek kapcsolatba.
- Az Újbudai Humán Szolgáltató Központ Újbuda Önkormányzata Kerületi Esélyegyenlőségi Programjában aktívan vesz részt és vállal feladatokat, melyhez a kiemelt esélyegyenlőségi célcsoportok közül, az egyedülálló szülőket, a nőket és a gyermekeket, fiatalokat célzó programok kerültek kidolgozásra továbbá megvalósításra.
- A Gyvt. 2018. szeptember 1. napjától kötelezően ellátandó feladatként a család- és gyermekjóléti központhoz delegálta az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység ellátását. Az Újbudai Humán Szolgáltató Központ a Oktatási Hivatal

Köznevelési Nyilvántartási Főosztályától megkért és kapott tájékoztatás alapján felvette a kapcsolatot a köznevelési intézmények vezetőivel, valamint tájékoztatást nyújtott a szolgáltatás tartalmáról. 67 köznevelési intézmény számára szükségletfelmérési kérdőívet állítottak össze, és küldtek meg. A köznevelési intézmények vezetőinek visszajelzése és a választott programok alapján elkészítették az együttműködési megállapodás tervezetét, melynek elfogadása után aláírásra kerültek a megállapodások. Az Újbudai Humán Szolgáltató Központ olyan programokat dolgozott ki a felmerülő igények, valamint az előzetes tapasztalatok alapján, amelyek mind a gyermekeket, mind a pedagógusok munkáját segítik.

- A “Lehet másképp? Lehet Másképp” interaktív foglalkozással az Újbudai Humán Szolgáltató Központ a kommunikáció és a konfliktuskezelés témakörében az iskolás gyermekek és fiatalok látóterét bővíti. A szituációs, játékos elemekkel kiegészített foglalkozások során 54 alkalommal 276 diáknak volt lehetősége számos, saját élmény megtapasztalására 2018. évben.
- A gyermekek szabadidős tevékenységének megszervezése érdekében az Újbudai Humán Szolgáltató Központ célkitűzése volt, hogy az Esély Programok a folyamatosan változó igényekhez igazítva kerüljenek megszervezésre, valamint eljusson minél több rászoruló gyermekhez. Az intézmény az óvodai- és iskolai szociális munka elindításával tovább bővítette az Esély Programok igénybevevői körét az oktatási- és nevelési intézményekbe járó gyermekek látókörbe került családjával is. Ennek keretében a kerületben élő gyermekeknek, serdülőknek, gyermeküket egyedül nevelőknek, valamint a családoknak szerveztek kirándulásokat, közösségépítő programokat. Fontosnak tartják a preventív, önismereti, készségfejlesztő foglalkozások szervezését is, melyeket klub formájában működtettek heti, kétheti rendszerességgel 2018. évben. Emellett három tábort szerveztek a nyári szünetben, gondolván a szülők tehermentesítésére, továbbá a gyermekek és kamaszok tudatosan tervezett szabadidejének felhasználására.
- Az Újbudai Humán Szolgáltató Központ vállalta az utcai, lakótelepi szociális munka folyamatos fejlesztését, melynek keretében új partnerségi együttműködést kívánt kiépíteni annak érdekében, hogy az utcán csellengő, kallódó fiatalokat be lehessen vonni hasznos időtöltésbe. Az intézmény a „Felelek, ha mersz!” névre hallgató programját heti egy alkalommal működteti a Közterület-felügyelet

telephelyétől (1115 Budapest, Fraknó u. 32/B-C.) néhány méter távolságban. Az intézmény szakemberei 91 főt értek el ezen program segítségével. A program működtetéséhez felvették a kapcsolatot az Újbudai Közterület–Felügyelettel, valamint szorosan együttműködnek a XI. kerületi Rendőrkapitánysággal, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesülettel, valamint a RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálattal.

- Az Újbudai Humán Szolgáltató Központ célkitűzése volt, hogy új szolgáltatásként folyamatosan bevezetésre kerüljön az ún. kapcsolatügyeleti mediáció is. A célkitűzés megvalósítása sikeresnek mondható, mivel legtöbbször a kapcsolattartások újraszabályozási kérdésében, vagy ennek ütemezési nehézségei, illetve a kapcsolattartás elmaradásának pótlásai témában kérték a mediátoraik segítségét az ügyfelek, de gyakori témakör volt mindezek mellett a szülői felügyeleti jog gyakorlása is.
- Az ellátásokhoz kapcsolódó adminisztrációs terhek enyhítése és a vezetői döntéseket segítő informatikai támogatás biztosítása érdekében az önkormányzati intézmények közül elsőként az Újbudai Humán Szolgáltató Központnál a kézi iktatást felváltotta az önkormányzat által is használt iktató program használata.
- A fejlesztési feladatok tervezését támogató szociotérkép elkészítésének megvalósítása nem történt meg. Újbuda Önkormányzata célja a szociotérkép elkészítésének megvalósulása.

8. Összefoglalás, célkitűzések, feladatok, a fejlesztés irányai, ütemezés

Újbuda Önkormányzata a társadalmi szolidaritás alapelveire, a szociális ágazat jogszabályi előírásaira és szakmai normáira felépített szociális ellátórendszerét folyamatosan fejleszti, feladatai ellátását a társadalmi igényekhez igazítja.

Újbudán a szociális ellátások biztosításának a rendszere megfelelő, a szociálisan rászorulóknak számára hozzáférhető a státuszukhoz illeszkedő szolgáltatások köre.

8.1. Kerületi szintű általános feladatok

- A jövőbeni szociális ellátások fejlesztése, valamint projekt- és pályázati dokumentációk megalapozása érdekében szükséges Újbuda szociális térképének elkészítése.

- Az idősebb korosztály részére nyújtott szolgáltatások körére a jövőben is nagy hangsúlyt kell fektetni.
- A szociális intézmények informatikai fejlesztésének biztosítása.

8.2. Az intézményrendszer elemeihez köthető feladatok

Újbudai Szociális Szolgálat

- Az idősödő kerületi népességen belül növekszik a demenciában szenvedők száma. A jelenlegi demens nappali ellátás férőhelyei tekintetében megállapítható, hogy egyre nagyobb az igény a szolgáltatás iránt. Mindezeket figyelembe véve szükséges – lehetőség szerint a jól megközelíthető székhelyen, a Keveháza u. 6. szám alatt – a jelenlegi épület bővítésével új férőhelyek kialakítása.
- Az idősek és demens személyek nappali ellátást igénybe vevőkre egyre inkább jellemzők a mozgásszervi és egyéb megbetegedések, amelyek akadályozzák, vagy lehetetlenné teszik az az intézménybe való bejutást. Szükség van az intézménybe történő szállítás biztosítására.
- A 2017-ben történt bővítés ellenére továbbra is várólista van a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybevételére. Ennek megszüntetése érdekében további jelzőkészülék-bővítés szükséges.
- A támogató szolgálat iránti igény növekedését mutatja, hogy míg 2015. évben a feladatmutató 4 729 volt, 2017-ben ez a szám már 6 303, majd 2018. évben 5 974 volt. Megállapítható az is, hogy a támogató szolgálat ellátotti köre folyamatosan növekszik. Az igények kielégítése érdekében a szállító szolgáltatás és a személyi segítség területén is további fejlesztés szükséges.
- 2017. májusában az intézményhez delegált önkéntes program további színvonalas működtetése, továbbfejlesztése a házi segítségnyújtás területén.
- Az egyre komplexebb feladatok ellátása és megoldása érdekében a szakmai együttműködés és az interdiszciplináris kapcsolatok további erősítése, fejlesztése. A háziorvosokkal való együttműködés további fejlesztése.

- Az intézmény honlapjának (www.uszosz.ujbuda.hu) folyamatos frissítése, fejlesztése.

Újbudai Idősek Háza

- A gondozóházi ellátási forma 2022. december 31-i megszűnésével a tartós idősothoni ellátási forma bővítése.
- Az Önkéntes Központi Alapítvány és a TESZÜNK Tettrekész Emberek Szenior Önkéntes Klubbal kötött megállapodás alapján a klub önkénteseinek fogadása, számaik bővítése az Újbudai Szociális Szolgálattal együttműködve, valamint a programok színesítése.
- Elégedettségi vizsgálat két évente történő elvégzése.
- Az Újbudai Önkormányzat által indított “60+ program”-mal való folyamatos együttműködés biztosítása (helyszín biztosítása az intézményben).
- További lehetőségek keresése a generációk közötti kapcsolatok építésében.
- Partner intézményi kapcsolatok terén további lehetőségek keresése (szakmai tapasztalatsere; szakmai munkakapcsolat bővítése).
- A stratégiai terv készítése egy demens részleg kialakításával kapcsolatos döntés előkészítéséhez (megvalósíthatóság műszaki, szervezeti fejlesztési és finanszírozási tervezése). 2020-2021-ben intézményen belüli demens részleg kialakításának stratégiai tervezése.
- Kiemelt cél a szakmai dolgozók tanulmányi szerződésen keresztül történő támogatása a szakmai fejlődéshez, valamint a munkaerő megtartásához.
- Megüresedett lakrészek teljes körű felújítása, akadálymentesítés.
- Intézményi honlap működtetésének elindítása.

Újbudai Humán Szolgáltató Központ

- Az óvodai és az iskolai szociális segítő szakemberek további létszámbővítése.
- Az intézmény alapterületének bővítése a megnövekedett feladatok ellátásához, és a minőségi szakmai munka ellátásához.
- Továbbra is kiemelt feladat a gyermekvédelmi jelzőrendszer együttműködésének fejlesztése, valamint a jelzőrendszeri szerepkör koordinálása, továbbá a család- és gyermekjóléti szolgálat éves jelzőrendszeri intézkedési tervének elkészítése minden év március 31. napjáig. A szakmaközi megbeszéléseknek köszönhetően 2018-ban a kerületi intézmények mellett, a civil és egyházi szervezetekkel is szorosabb együttműködést sikerült kialakítani az intézménynek. Cél, hogy a következő évben még több civil szervezettel felvegyék a kapcsolatot, valamint a kerületi iskolákkal és a védőnőkkel is több találkozót szeretnének szervezni.
- A jövőbeni szakemberek megszerzése érdekében szakképzésben résztvevő hallgatók fogadása, terepgyakorlat biztosítása.
- Cél az egyházakkal/felekezetekkel történő folyamatos együttműködés.
- Önkéntes munka aktív támogatása.
- Aktív részvétel a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) munkájában.
- Újabb egyeztetések során felmerült igényeknek megfelelően az 5-7. évfolyamos tanulók korosztálya számára kidolgozni egy új, interaktív foglalkozás sorozatot a zaklatás, bántalmazás megelőzésére a „Lehet másképp? LEHET MÁSKÉPP!” interaktív foglalkozás keretében.
- Az intézmény célja, hogy a Budapest Főváros XI. Kerületi Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programjában továbbra is részt vállalva segítse a kiemelt esélyegyenlőségi célcsoportok közül az egyedülálló szülőket, nőket és a gyermekeket, fiatalokat innovatív, modellprogramok megvalósításával.
- Intézményi honlap működtetésének elindítása.

A 2021. december 31-ig terjedő időszakra vonatkozó, szolgáltatásokkal kapcsolatos teendők összefoglalását a következő táblázat mutatja be.

19. táblázat - A 2020. és 2021. évekre vonatkozó ütemterv	
Terület	
- Feladat	
Idősellátás	
- Kiemelt figyelem a demens betegek ellátására	
- Több idős ember bevonása a nappali ellátásba	
- Mozgásukban akadályozott idős személyek szállítása	
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	
- A szolgáltatás biztosítása önként vállalt feladatként	
- Finanszírozási szerződés megkötése az SZGYF-fel	
- Készülékszám bővítése/alternatív partner keresése (javasolt készülékszám: 20)	
Támogató szolgáltatás	
- A szolgáltatás biztosítása önként vállalt feladatként	
- A feladathoz kapcsolódó állami támogatás lehívása	
- Személyi segítség és szállítás feltételeinek bővítése (fejlesztés)	
Család- és gyermekjóléti szolgáltatás	
- A jogszabályváltozásokból adódó feladatok végrehajtása	
- Létszámbővítés (óvodai és iskolai segítő tevékenység szolgáltatáshoz)	
- Az intézmény területének bővítése, konténeres bővítés és/vagy további telephely(ek) kialakítása	
Időotthoni ellátás	
- Demens személyek ellátásához a feltételek megteremtése	
Fogyatékos személyek ellátása	
- A felnőtt autista személyek részére a nappali ellátás működtetése, valamint továbbképzés lehetőségei az alkalmazottak részére	
- Az új telephely színvonalas működtetése	
Kiemelt egyéb célok	
- A helyi társadalom rétegződésének, térbeli elhelyezkedésének feltárása, a helyi társadalmi viszonyok rendszerének bemutatása, szociális térkép készítése	
- Az adatvédelem feladatainak összehangolása a korszerű elvárásokkal	
- Informatikai fejlesztések biztosítása	
- Az intézményi honlapok kialakítása és a meglévők fejlesztése és működtetése	